

Лещенко А. В.

*викладач кафедри мовної підготовки,
Київський інститут Національної гвардії України*

ПРОФЕСІЙНА ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НГУ ДО МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Професійна іншомовна підготовка офіцерів зумовлена процесами, що відбуваються в сучасному житті: глобалізація, інтернаціоналізація освіти, трудова еміграція. Є зміни й у військовій сфері: науково-технічний процес, удосконалення техніки та зброї, розвиток теорії та практики військової справи. Усе це веде до змін у кваліфікаційних вимогах, що висуваються до фахових характеристик військовослужбовців.

Наразі наша країна перебуває в умовах воєнного стану, тому ця тема набуває ще більшої актуальності. На прикладі високопоставлених військових експертів можна побачити, як важливо знати та розуміти іноземну мову.

По-перше, це статус нашої держави, у якій працюють не лише кваліфіковані військовослужбовці, але і добре освідченні люди, які розвиваються та володіють іноземними мовами. Адже за Україною спостерігає весь світ, за нашими діями та висловленнями. Тому потрібно вміти підбирати якомога точніші слова, щоб достукатися до кожного серця людини, яка слідує за ситуацією в Україні.

По-друге, це можливість комунікації з військовими професіоналами розвинутих країн світу без мовного бар'єра. Це дає нам переваги у веденні бойових дій. До наших військ на допомогу залучаються військовослужбовці інших держав-союзників, які мають солідний військовий досвід, можуть поділитися ним з нашими бійцями та допомогти в такий скрутний час. Тобто з'являється культурна різноманітність, де соціальні комунікації можуть (і будуть) відбуватися під час виконання службових і бойових завдань військових правоохоронців [2, с. 226]. У цих умовах знання мовленнєвої комунікації стає величезною перевагою.

Для того щоб бути здатними вести міжкультурний діалог із військовослужбовцями збройних сил інших країн, офіцери повинні мати навички міжкультурної комунікації, що дозволяє висловлювати власні думки, відстоювати свою позицію, підтверджувати або спростовувати

погляди інших, погоджуватися або не погоджуватися з ними в конкретних комунікативних ситуаціях.

Необхідність ефективної комунікації особливо очевидна у миротворчих операціях, де нерозуміння мови може призвести до помилок, а в найгіршому варіанті розвитку подій навіть фатальних – до людських смертей [1, с. 86]. Але проблеми виникають не лише у спілкуванні, а й у міжособистісній взаємодії. Тому одного знання мови буває недостатньо. Так само необхідне й розуміння культури під час розв’язання міжкультурних проблем. Тобто застосування вербальних і невербальних методів у взаємодії з представниками інших культур, з урахуванням особливостей своєї культури та культури співрозмовника [1, с. 87-88].

Військовослужбовці, які вивчають іноземні мови та інші культури, стають полімовними та набувають інтеркультурної компетенції, що дозволяє їм застосовувати специфічні лінгвістичні засоби. Але крос-культурна компетентність може формуватися лише в межах освітнього процесу. Досягнення цієї мети повинно здійснюватись у процесі навчання іноземних мов інтегровано з іншими психолого-педагогічними військовими дисциплінами для формування міжкультурної компетенції, що є невід’ємною частиною міжкультурної комунікації [2, с. 226].

Отже, успішна діяльність майбутніх офіцерів НГУ в полікультурному середовищі залежить від здатності військовослужбовців володіти знаннями іноземної мови для ведення міжкультурної комунікації, бути об’єктивними та приймати рішення на основі цінностей крос-культурної толерантності, визнання рівності всіх учасників соціальної комунікації, незалежно від їхньої культурної приналежності, що є важливим для нашого часу. Усі ці знання можуть дати українським військовослужбовцям переваги в багатьох військових і суспільних напрямках на захисті нашої країни.

Список використаних джерел:

1. Маслак Л.П. Проблема міжкультурної комунікації у підготовці майбутніх офіцерів до миротворчих операцій. *Проблеми педагогічної освіти в полікультурному просторі України*: матеріали Всеукр. Конфер. Житомир : ЖДУ, 2007. С. 85–90.

2. Sevruk I., Sokolovska Y., Chuprinova N., Khoroshylova Y. Cross-cultural Competence and Its Formation in Future Officers of the National Guard of Ukraine. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*. 2021. Vol. 557. P. 225-232. DOI: <https://doi.org/10.2991/assehr.k.210525.027>